

DZIENNIK TYGODNIOWY

Departamentu

Bydgoskiego.

N^{er.}

13^{ty.}

Dnia 29. Marca 1814 roku.

Odezwa Prefekta Departamentu Bydgoskiego.

Do Szanownych Obywateli i Mięszkańców Departamentu Bydgoskiego
trudniących się przemysłem rolniczym.

W rządzie główniejszych Kłesk, iakie Mięszkańcóm krajowym tocząca się na téy przestrzeni ziemi od lat blisko 8. Wojna zadała, położyć śmiało można upadek wielki rolnictwa w wszystkich swych szczegółach. Między Gospodarzami rolniczemi w Departamencie Bydgoskim, nie znajduie się podobno i ieden, któryby, albo przez doświadczenie zaboyczéy w swéy trzodzie zarazy, albolli też przez wieloliczne dostarczenia żywności dla przechodzącego ciągle od tylu lat Woyska nie doznał utraty znaczney części Inwentarza swego, skąd też ogólnie niepomyślny dla rolnictwa, między ilością roli ornéy, a ilością robocizny pociągowéy wynikł stosunek; w takowém położeniu i przy braku zupełnym gotowizny ułatwiającéy naiem, żaden iuż z Gospodarzy należycie obrabiać i sterhoryzować swéy roli nie może.

Wielu nawet znajduie się takich, którzy kawały ziemi, buyne nie dawno wydające zboża, dziś odłogiem zostawiać muszą. Tak więc produkcyja iedynych naszych płodów ziemnych coraz się bardziéy zmniejsza, a stąd i byt dobry Mięszkańca wiele na tém traci.

Baczność na nas samych, chęć w każdym człeku przyczynienia sobie co raz więcéy wygod życia, powinny by już dostatecznem być dla nas bodcami, abyśmy wszystkich szukali źródeł, i wszystkich się chwytali sposobów zdolnych wydobyć nasze rolnictwo z tak wielkiey stagnacyi i ochronić od zupełnego upadku, do którego olbrzymim, że tak rzekę, krokiem już się zbliża. Należy w tym celu starannością Gospodarzy być powinno, pomnożenie Inwentarza, do zamiaru zaś tego doprowadzić tylko może pilny przychówek cieląt. — Mało jednak, iak Prefekt ma częstokroć sposobność przekonywać się, iest takich Gospodarzy rolniczych, którzy by na ten ważny Artykuł uwagę swą zwrocili, i zamiast starania się o przychówek uludzeni pomierną ceną, sprzedają oni zwykłe młode cielaki, dla tego też nigdy do proporcjonalnego do ilości roli Stanu, Inwentarza ich niedożydają. Prefekt poczytuje sobie za powinność uwagę Szanowych Obywateli Departamentu Bydgoskiego, na ten zaniedbany lecz bardzo ważny szczegół Gospodarstwa rolniczego zwrócić, i ufny iest, że przekonawszy się o istotnéy teraz potrzebie chowania cieląt, tę współziomka swego poradę przyjąć, i o pomnożenie swych trzod usilniey się starać, a przez to i skuteczniey iak dotąd upadkowi rolnictwa zapobiegać zechcą.

W Bydgoszczy, dnia 24. Marca 1814.

Radolinski, Zastęp. Pref.
Zawadzki, S. J.

Pre f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Podług Reskryptu IW. Generała Gubernatora Xięstwa Warszawskiego na dniu 5. Lutego r. b. zapadłego, doszło do Tegoż wiadomości, iako rożnych narodów Mieszkańcy za paszportami Burmistrzów wbrew przepisom wydawanemi, przybywają i przemieszkują w Xięstwie Warszawskim; z powodu uchybień takowych przez Władze niższe popełnionych, odnawia IW. Gubernator Xięstwa Warszawskiego pod iaknaysurowszą odpowiedzialnością wszystkie względem wydawania Paszportów wyszłe Urządzenia, podług iakich ustanowiono iest, iż:

1) Paszporta mające służyć do odbywaniu podróży w Departamencie tym, w którym kto iest zamieszkały, przez okręgowych Naczelników wydawane być mają. —

2) Paszporta zaś mające służyć do podróży z iednego Departamentu w drugi, mają być przez obwodowych Naczelników wygotowane, tudzież.

5) Mieszkańcom miasta Warszawy na przejazd po całym Xie-
stwie, paszporta przez Warszawskiego Policmajstra Świeczyna udziela-
ne być mają.

W końcu Reskrypt powyżey allegowany ustanawia: iż podróżni,
którzy w opatrzeniu się potrzebnymi paszportami, niebędą się stosować
do wyszczególnionych tu prawideł i ustaw, będą zatrzymani i do miej-
sca gdzie należą, konwoiem odesłani.

Do takiego odnowienia wyszłych ustaw mają się W. W. Pod-
prefekci, Woyci i Burmistrze iak nayscisłey stosować i one do po-
wszechney podać wiadomości. W Bydgoszczy, dnia 3. Marca 1814.

Radoliński, Zastęp. Pref.

Zawadzki, S. J.

Prefekt Departamentu Bydgoskiego.

Wydany przez JW. Generała Gubernatora Reskrypt względem
przeprowadzenia włóczegów i innych aresztantów w słowach iak następuje:

Bydgoskiemu Jaśnie Wielmożnemu Prefektowi.

Niektórzy z JWW. Prefektów udali się do mnie z przedstawi-
eniami, o danie Jm Woyskowych Komend dla przeprowadzenia z miej-
sca na miejsce Włóczegów i innego gatunku Aresztantów.

Z tego więc powodu, widzę za rzecz potrzebną zawiadomić wszy-
stkich JWW. Prefektów i obwodnych Naczelników, iako na przeprowa-
dzenie takiego gatunku Aresztantów niepowinny być komenderowane
Woyskowe Komendy, ale wypada odsyłać takowych pod konwoiem
Mieszkańców, w zdarzeniu zaś przeprowadzenia ważnych Kryminalistów,
dodawać do takowych Konwoy Nacyonalnych Zandarmów. Jedni tyl-
ko Przestępnicy woiennych głównych praw powinni być trzymani i
przeprowadzani pod woyskową strażą, których należy oddawać Obwo-
dowym i Powiatowym Naczelnikom, a Ci Naczelnicy obowiązani mieć
staranie w utrzymaniu i przeprowadzeniu takowych. JWW. Obwodowi
Naczelnicy mają zawiadomić od Siebie o takowym przedpisaniu JW. i
W. Kommendantów i Powiatowych Naczelników, a Prefekci dadzą
o tém znać Podprefektom. W Warszawie, dnia 2°. Lutego 1814.

(Podpisano)

Generał Gubernator

Zaskoy.

Podaje do wiadomości publiczney, i zaleca WW. Woytom i Bur-
mistrzom ścisłe stosowanie się do tego. Bydgoszcz, d. 4. Marca 1814.

Radoliński, Zastęp. Pref.

Zawadzki, S. J.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Wydany przez JW. Generała Gubernatora Reskrypt wskazujący racye dla koni Officerskich Jazdy, w słowach następujących:

Bydgoskiemu Jaśnie Wielmożnemu Prefektowi.

Na przedstawienie JW. Pana Nr. 1007, zalecam na fundamencie postanowienia dla wielkiej czynnej Armii polowego prowiantskiego zarządzenia punktu 3. o przedmiotach zagranicznych żywności, 5. oddziału § 104 odpuszczać dla Officerskich koni do konnej Jazdy po 4. garce owsa, czyli po 3 garce jęczmienia, i po 10 funtów siana.

W Warszawie, dnia 7. Lutego 1814.

(Podpisano)

Generał Gubernator

Łansky.

Podaie do wiadomości publicznej i zaleca ściśle stosowanie się do niego.

W Bydgoszczy, dnia 11. Marca 1814.

Zastępcą Prefekta

Radolinski.

Zawadzki, S. J.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Reskrypt JW. Generała Gubernatora względem zamiany w braku siana iak następuje:

Bydgoskiemu Jaśnie Wielmożnemu Prefektowi.

Jego Imperatorska Mość uważając przedstawienie Rady Najwyższej Tymczasowej, w celu zarządzenia Xięstwa Warszawskiego utwierdzonej, względem niedostatku furazu w Xięstwie z przyczyny będącego wylewu, głównie kommanderującemu rezerwową Armią Xięzciu Łabanowi Rostowskiemu rozkazać raczył, zalecić wcz. st. Woyskom pod jego Kommandą zostającym, a rozlokowanym w Xięstwie, iżby przy niedostatku siana postępowali wedle Taryfy wydanej dla Woysk 6. Februara 1813 roku, to jest, zamienić pięć funtów siana na pięć funtów słomy i jeden funt maki.

O czém dla wiadomości i należytego wypełnienia wszystkich JWW. Obwodowych Naczelników i Prefektów zawiadamiam,

W Warszawie, dnia 21. Lutego 1814.

6. Marca

(Podpisano)

Generał Gubernator *Łansky.*

Podaje do wiadomości publicznej i ściśle stosowanie się do onego poleca.

W Bydgoszczy dnia 14. Marca 1814.

Zastępca Prefekta
Radoliński.

Zawadzki, S. J.

Wszystkim Departamentowym Naczelnikom i Prefektom.

Doszło do wiadomości mojej, że Mieszkańcy Xięstwa Warszawskiego wywożą za granicę w kraje Austriacki i Pruski pszenicę, żyto, krupy, ięczyńień i inne produkta.

Kombinując to z wielolicznymi doniesieniami JWW. Prefektów, ktoremi uskarżają się na niedostatek produktów, i wystawiają niemożność wyżywienia Woysk w Xięstwie Warszawskim konsystujących, — zostaje w obawie, ażeby przez wypuszczenie onych za granicę istotnie nie mógł nastąpić brak żywności dla woyska, a rząd Rząd Xięstwa Warszawskiego mógłby podlegać surowej odpowiedzialności.

Z tych więc uwag zalecam wszystkim Departamentowym Naczelnikom i Prefektom, rownie przez pośrednictwo ich, obwodowym Naczelnikom i Podprefektom, zawiadomić Mieszkańców przez wszelkie stopnie publikaty, iżby nikt nie ważył się wywozić za granicę produktów. Gdyby wszakże pomimo niniejszego ostrzeżenia dopuścił się kto potajemnego wywozu, więc Obywatele, do których produkta należą będą, poydą pod Sąd wojskowy, produkta, wozy i konie zostaną skonfiskowane i użyte do potrzeby woyska; a włóścianie przy wozach wzięci, oddani będą do Woyska na żołnierzy.

JWW. Naczelnicy i Prefekci Departamentów mają ściśle dopilnować akuratnego spełnienia niniejszego przepisu, i w przeciwnych onemu wypadkach, postępując stosownie do treści jego, donosić będą mnie niezułocznie z wyszczególnieniem Nazwiska wykraczających osób, oraz liczby produktów, wozów i koni, które będą przytrzymane.

Dla powszechnego zaś ogłoszenia niniejszego przepisu, posyłam JWW. Prefektom po 70. Exemplarzy druku w języku polskim, w celu przesłania onych do Podprefektów, wszystkich Gmin i innych władz, a to na ten koniec, iżby nikt w czasie późniejszym nie mógł składać się niewiadomością.

W Warszawie dnia 19 Lutego 1814 roku.
3 Marca

(Podpisano)

Generał Gubernator
Łanskoy.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Gdy częstokroć zażalenia do mnie nadchodzące na nadużycia, iakich Woyskowi po wsiach się dopuszczają, tak na niewydanie bonow na racye po wsiach pobrane, lub też wymaganie racyow nad przepisy, nie obeymują dokładnych i szczególnych wiadomości, i WW. Podprefekci podobne Rapporta na ogólnym zażaleniu kończą, przez co pomimo méy naylepszej chęci, winny do odpowiedzialności pociągnionym nie iest, gdy wyższe Władze podobnych Rapportow użyć nie mogą. Przeto zaleca WW. Podprefektom iżby w podobnym razie wymieniali Imię, Nazwisko Woyskowego, Stopień, Batalion i Pułk lub Dywizyę, oraz dokładnie wyszczególniali Pretensye iakie mają do niego, a natenczas stosowne mogą być przedsięwzięte środki. Wszakże podobne zażalenia wolno iest każdemu Woytowi wprost do mnie podać, dla czego chcąc ninieysze urządzenie do publiczney podać wiadomości w Dzienniku Departamentowym umieścić ie kazałem. Nadmienić tu oraz muszę iż niedokładne skargi, iak bez odpowiedzi tak i bez skutku pozostaną.

Bydgoszcz, dnia 19. Marca 1814.

Zastępca Prefekta
Radoliński.

Zawadzki, S. J.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Reskrypt Dyrekcyi Ministerii Spraw Wewnętrznych objaśniający Uchwałę Rady Naywyższej względem przyymowania w podatkach produktów do Magazynow niżej umieszczony podaie do wiadomości publiczney i stosowania się.

W Bydgoszczy, dnia 22. Marca 1814.

Radoliński, Zastęp. Pref.
Zawadzki, S. J.

Dyrekcya Ministeryi Spraw Wewnętrznych.

Do W. Prefekta Departamentu Bydgoskiego.

Z powodu uczynionego sobie od W. Prefekta Departamentu Krawskiego zapytania, iak wyraz uchwały Rady „że połowę opłat podatkowych w uchwale obiętych Kontrybuenci produktami uiścić mogą“ rozumieć należy, w przypadku takim, ieżeli Kontrybuent iedną ratę w gotowych już opłacił pieniądzech? czyli drugiey Raty połowę tylko,

czyli też tę drugą Ratę w całości produktami zapłacić może? Dyrekcyja Ministeryi Spraw Wewnętrznych, uwiadomia W. Prefekta Departamentu Bydgoskiego, iż jeżeli Kontrybuent pierwszą Ratę w gotowych pieniądzech opłacił, drugą w całości produktami opłacić może; toż rozumieć się ma w ogóle względem wszystkich gatunków podatków, w uchwale powyższey obiętych.

W Warszawie dnia 14. Marca 1814.

(Podpisano)

X. X. Lubecki.

Za Zgodność.

Szalla, S. D. K.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Wskutek wezwania JW. Prefekta Departamentu Łomżyńskiego z dnia 2. Marca r. b. wzywa wszystkich WW. Podprefektów, Prezydenta w Toruniu, Woytów i Burmistrzów aby iak nayusilnięj starali się wysledzić dwoch o zaboystwo człowieka w Gminie Hołniańskięj Powiatu Seynenskiego Deptu Łomżyńskiego obwinionych, mianowicie Michała Wysockiego Namiestnika mającego lat 50. wzrostu średniego, suchy, twarzy pociągłey bladę, nosa niskiego orlikowatego, włosów i wąsów siwych, procz tego miał znaki czerwone na czole od ran z roży pochodzących, pospolity ubior iego był, kurtka i raytuzy z sukna zielonego; i Jozefa Stankiewicza Ekonomu z Folwarku Padwiciśię, mającego lat 46. wzrostu średniego. twarzy pociągławey bladę, nieco zmarszczonę, oczu błękitnych pełnych, wąsów iasných, ubior iego był polski, lecz przy samęj ucieczce miał na sobie tołub z sukna światło szaraczkowego kasztanami podszyty. Ktorzy po wysledzeniu, pod eskortą mają bydz do JW. Prefekta w Łomży odesłani.

W Bydgoszczy, dnia 15. Marca 1814.

Radolinski, Zastęp. Pref.

Zawadzki, S. I.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

JW. Generałowi Gubernatorowi Xięstwa Warszawskiego przez Naczelnika Departamentu Warszawskiego doniesiono, iż w liczbie wziętych przez Kapitulacyą z Twierdzy Gdańska niewolników zgłosił się w Warszawie żołnierz Artylleryi pieszczy nazwiskiem Jefimcw, który usłyszawszy, że się drugich pytało, skąd są rodem i t. d. przestraszony,

uciekł, przez co na siebie ściągnął podeyrzenie, że musi być Dezert-rem Rossyiskim, czego nawet z nazwiska iego domyslić się wypada. — Rzeczony Zbieg Jefimow przeto iak najmocniéy w całym Departamen-cie ma być śledzonym, i po dostaniu go pod ścisłą strażą do JW. Ge-nerała Gubernatora Xięstwa odesłanym — co wykonać Prefekt wszy-stkim swym Podwładnym iak najmocniéy zaleca.

W Bydgoszczy dnia 17. Marca 1814.

Radolinski, Zastęp. Pref.
Zawadzki, S. J.

P r e f e k t

Departamentu Bydgoskiego.

Wzywa wszelkie Władze Administracyino Policyjne, aby iak nay-mocniéy śledzić kazały zbiegłego z Warszawy na dniu 9. b. z pod stra-ży Justyna Balsamin, mianującego się Xiążęciem Indyiskim. Rzeczony Balsamin jest wzrostu średniego, w sobie szczupły, twarzy okrągłej i gładkiej, włosów ciemnych, oczu niebieskich, nosa średniego, i nie ma nad lat 25. Wymowa iego zatrąca Dialektem słowiańskim. Takowy zbieg ma być, po dostaniu go, do Warszawy pod strażą odesłanym.

W Bydgoszczy, dnia 17. Marca 1814.

Radolinski, Zastęp. Pref.
Zawadzki, S. J.

Cena targowa zboża w mieście Bydgoszczy.

Pszenicy Korzec Warszawski	-	18. Złr.
Zyta	-	11. Złr.
Jęczmienia	-	7. Złr.
Owsa	-	6. Złr.
Grochu	-	13. Złr.